

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ, НОЕМВРИ 2023 ГОДИНА

През ноември 2023 г. **общият показател на бизнес климата** остава приблизително на нивото си от октомври (от 22.0% на 21.6%) (фиг. 1 от приложението). Повишение на показателя е регистрирано в строителството и сектора на услугите, докато в промишлеността се наблюдава намаление. Единствено в търговията на дребно показателят запазва равнището си от предходния месец.

Промишленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ се понижава с 2.9 пункта (от 23.5% на 20.6%) (фиг. 2 от приложението), което се дължи на по-резервираните оценки и очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Анкетата отчита известно намаление на осигуреността на производството с поръчки, което е съпроводено и с неблагоприятни очаквания за производствената активност през следващите три месеца (фиг. 3 от приложението).

Най-сериозните проблеми за дейността в сектора остават несигурната икономическа среда и недостигът на работна сила, посочени съответно от 50.0 и 32.0% от предприятията (фиг. 4 от приложението).

По отношение на продажните цени в промишлеността преобладаващата част от мениджърите предвиждат те да останат без промяна през следващите три месеца (фиг. 5 от приложението).

Строителство. През ноември съставният показател „бизнес климат в строителството“ нараства с 3.5 пункта (от 20.1% на 23.6%) (фиг. 6 от приложението) в резултат на подобрените оценки и очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Същевременно прогнозите им за строителната активност през следващите три месеца са тя да се задържи на същото равнище (фиг. 7 от приложението).

Основните пречки за развитието на бизнеса са свързани с несигурната икономическа среда, цените на материалите и недостига на работна сила (фиг. 8 от приложението).

Според последната анкета делът на мениджърите, които продължават да очакват продажните цени в строителството да се увеличат през следващите три месеца, е 25.4% (фиг. 9 от приложението).

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ запазва нивото си от октомври (от 27.7% на 27.5%) (фиг. 10 от приложението). Мненията на търговците на дребно относно обема на продажбите през последните три месеца, както и очакванията им за следващите три месеца (фиг. 11 от приложението), са позитивни.

Основните фактори, ограничаващи дейността на предприятията остават несигурната икономическа среда, конкуренцията в бранша и недостигът на работна сила, като през последния месец се наблюдава засилване на отрицателното им влияние (фиг. 12 от приложението).

По-голяма част от търговците на дребно предвиждат продажните цени да останат без промяна през следващите три месеца (фиг. 13 от приложението).

Услуги¹. През ноември съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ се повишава с 0.8 пункта (от 15.1% на 15.9%) (фиг. 14 от приложението) в резултат на по-

¹ Без търговия.

благоприятните оценки на мениджърите за настоящото бизнес състоянието на предприятията. Относно търсенето на услуги настоящата тенденция се оценява като подобрена (фиг. 15 от приложението), докато очакванията за следващите три месеца се изместват към по-умерените мнения.

Най-сериозните затруднения за развитието на бизнеса продължават да бъдат несигурната икономическа среда, конкуренцията в бранша и недостигът на работна сила (фиг. 16 от приложението).

По отношение на продажните цени в сектора на услугите прогнозите на мениджърите са за известно увеличение през следващите три месеца (фиг. 17 от приложението).

Методологични бележки

Бизнес наблюденията в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите събират информация за мненията на предприемачите по отношение на състоянието и развитието на техния бизнес.

От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия ( ) съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно Хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

От юли 2010 г. НСИ публикува данните от бизнес анкетите съобразно новата Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) (NACE Rev. 2). Всички динамични редове са преизчислени съобразно Класификацията и са съпоставими във времето.

Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение“, „без промяна“, „намаление“ или „над нормално“, „нормално“, „под нормално“. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. Показателят „бизнес климат“ е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

Общият показател на бизнес климата е средна претеглена на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

Приложение

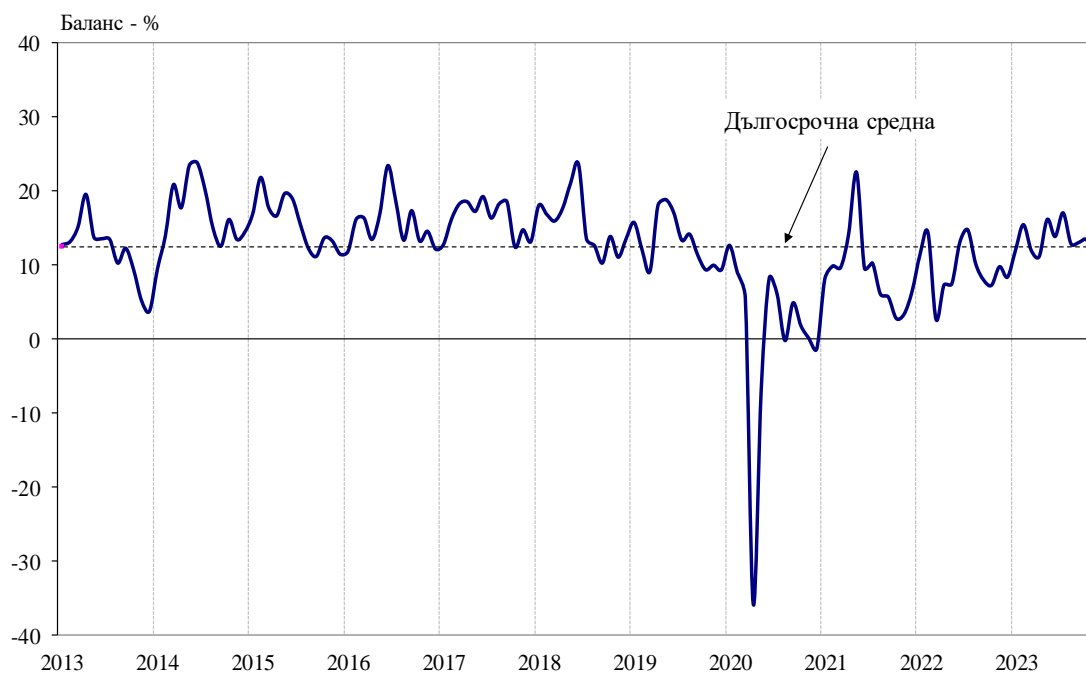
Фиг. 1. Бизнес климат - общо

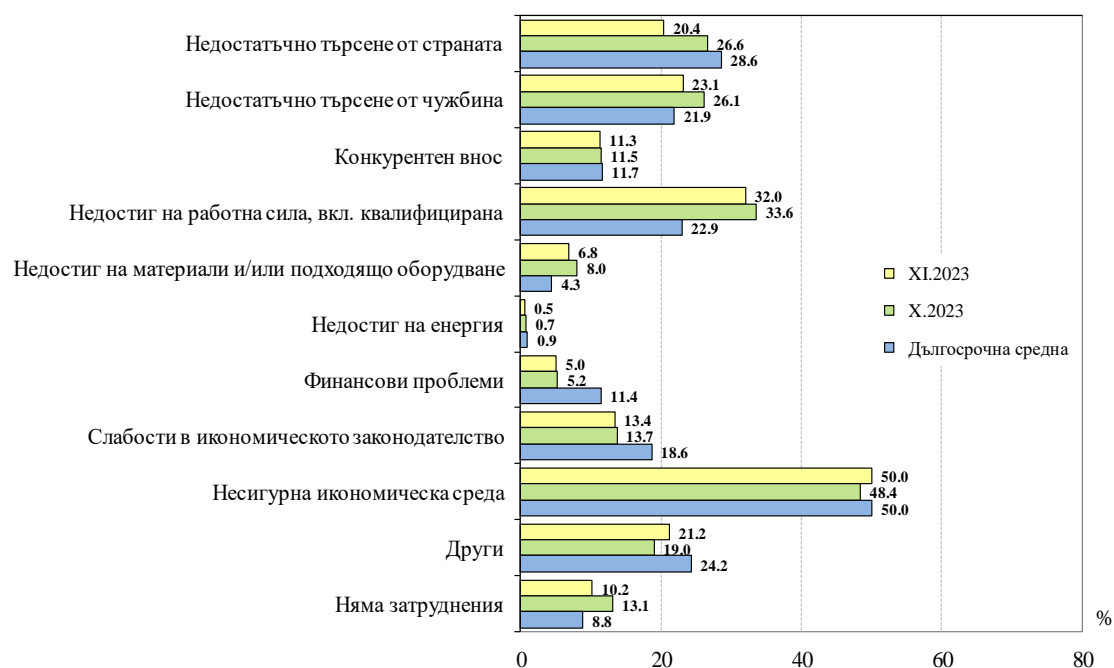
Фиг. 2. Бизнес климат в промишлеността

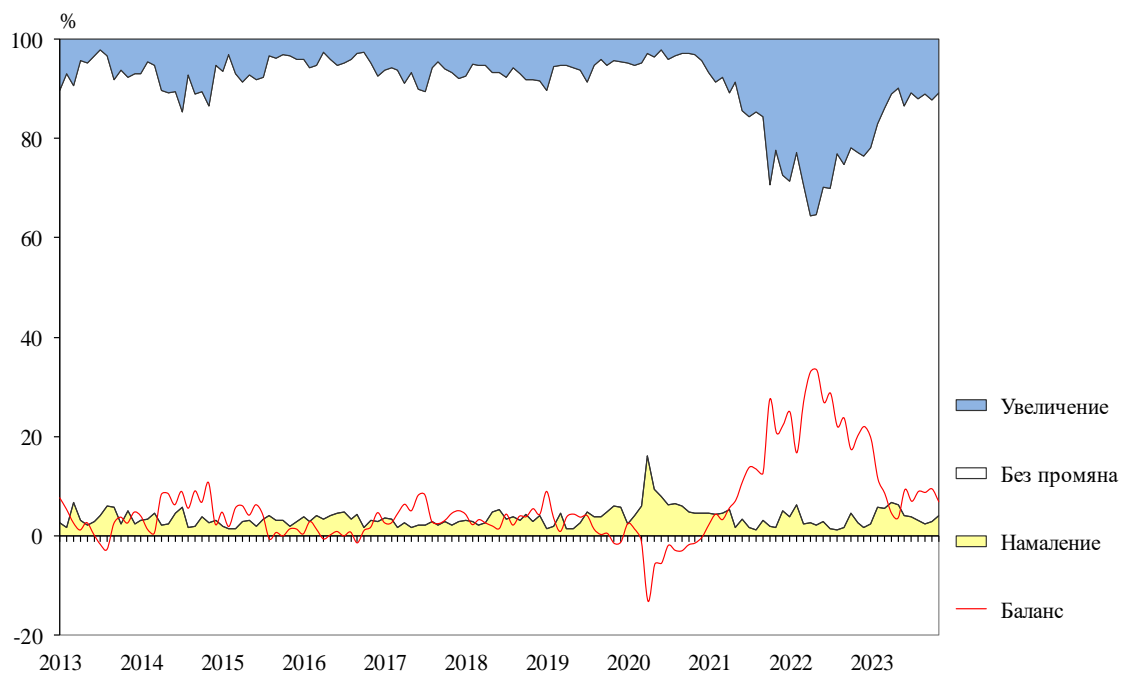
Фиг. 3. Очаквана производствена активност в промишлеността през следващите три месеца

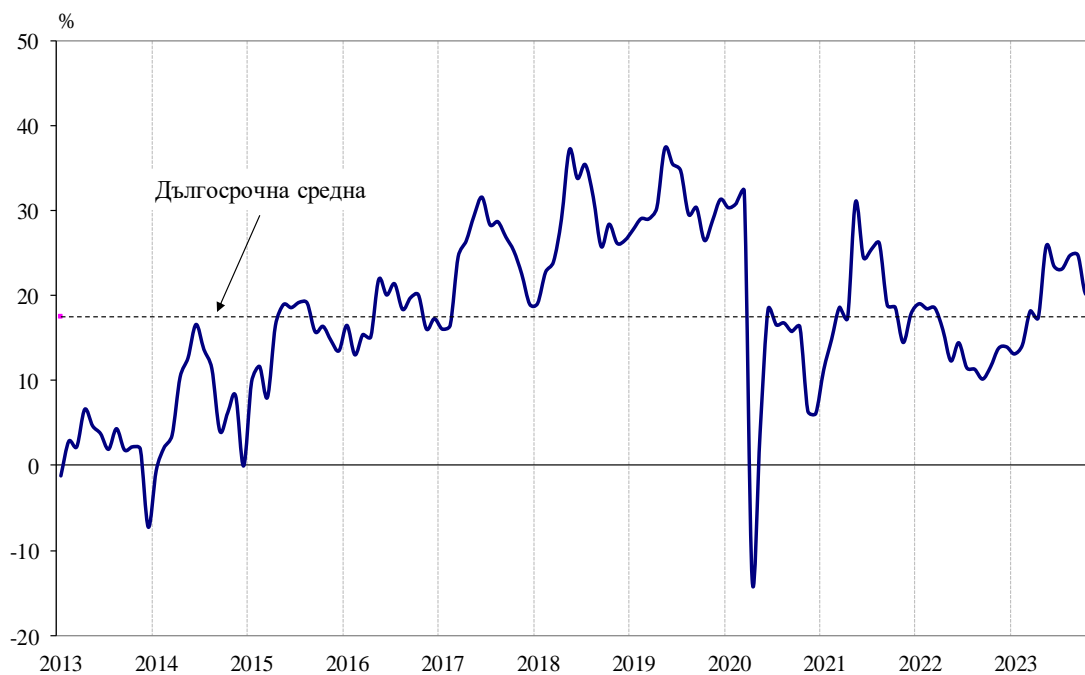
Фиг. 4. Затруднения в производствената дейност в промишлеността (Относителен дял от предприятията)

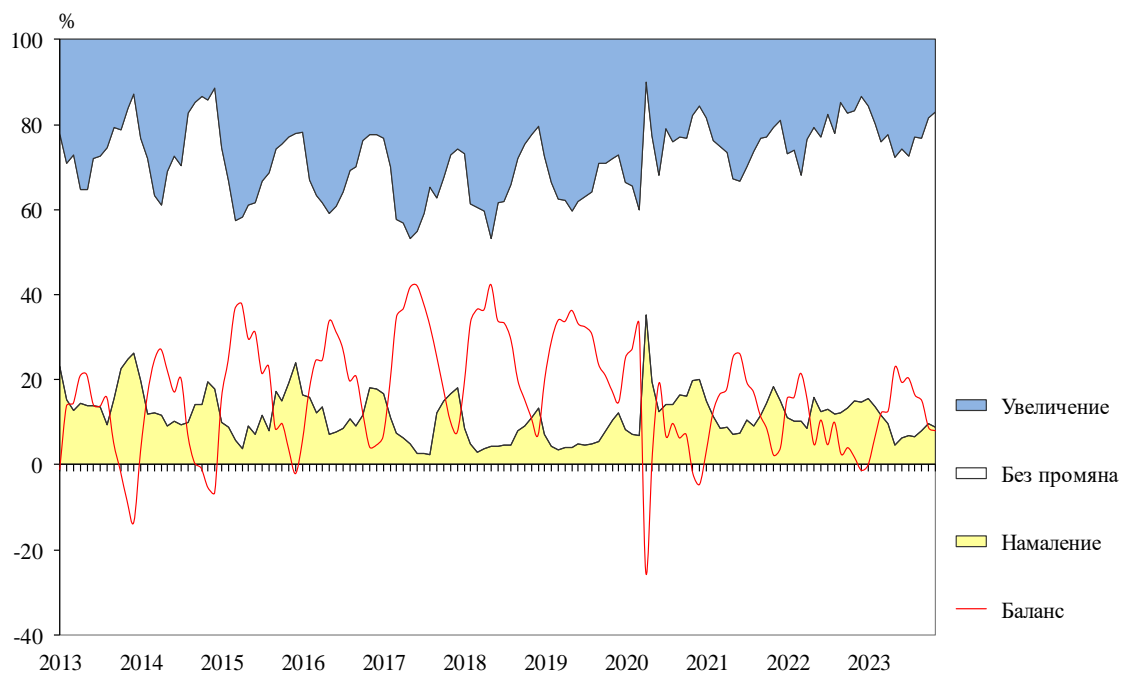
Фиг. 5. Очаквания за продажните цени в промишлеността през следващите три месеца

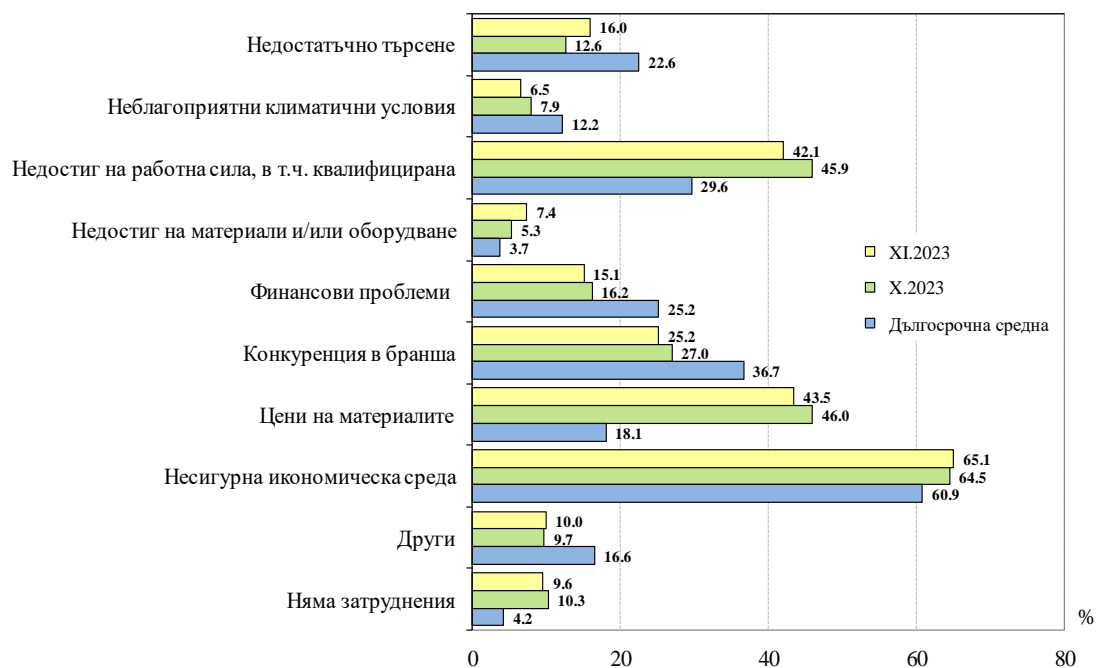
Фиг. 6. Бизнес климат в строителството

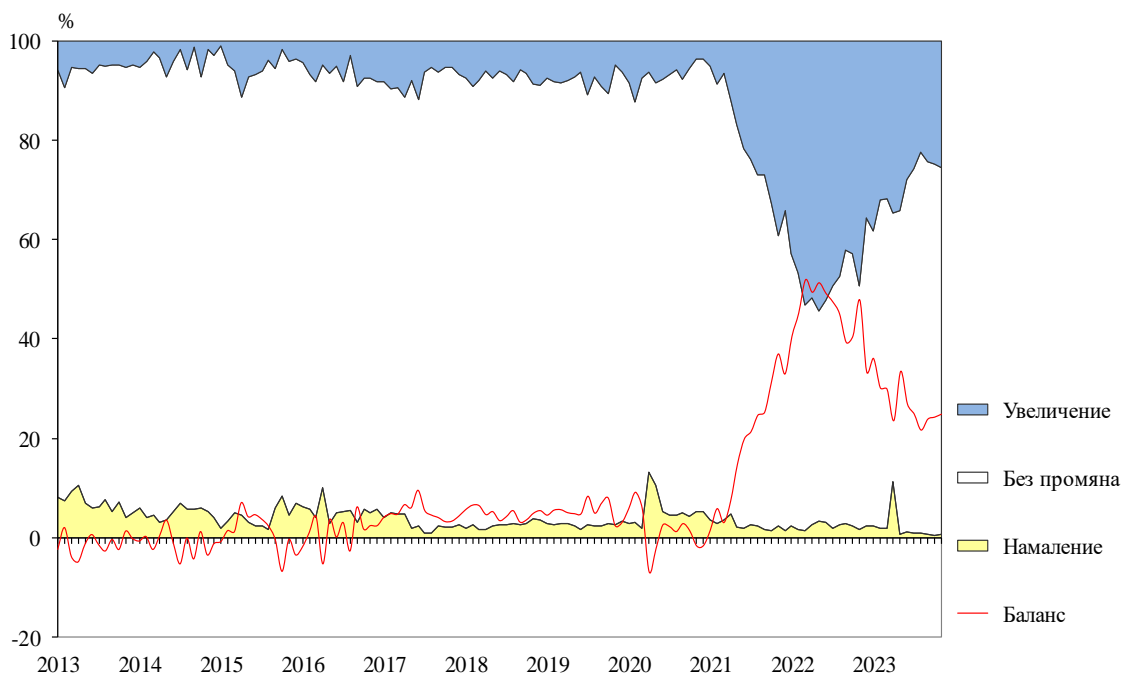
Фиг. 7. Очаквана строителна активност през следващите три месеца

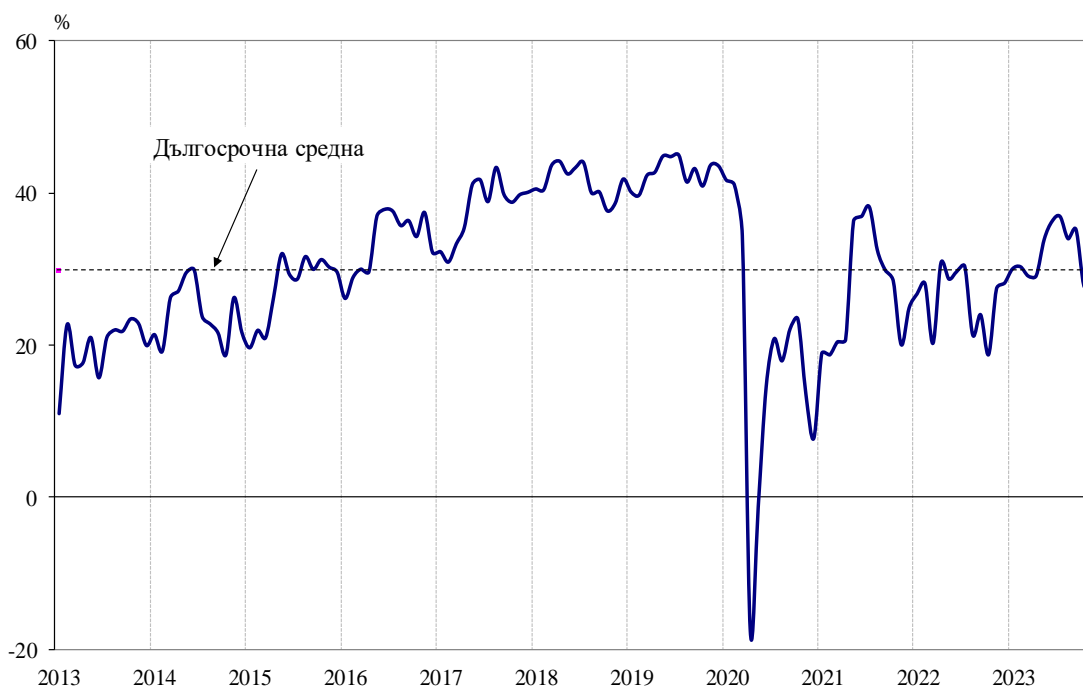
Фиг. 8. Затруднения в строителната дейност (Относителен дял от предприятията)

Фиг. 9. Очаквания за продажните цени в строителството през следващите три месеца

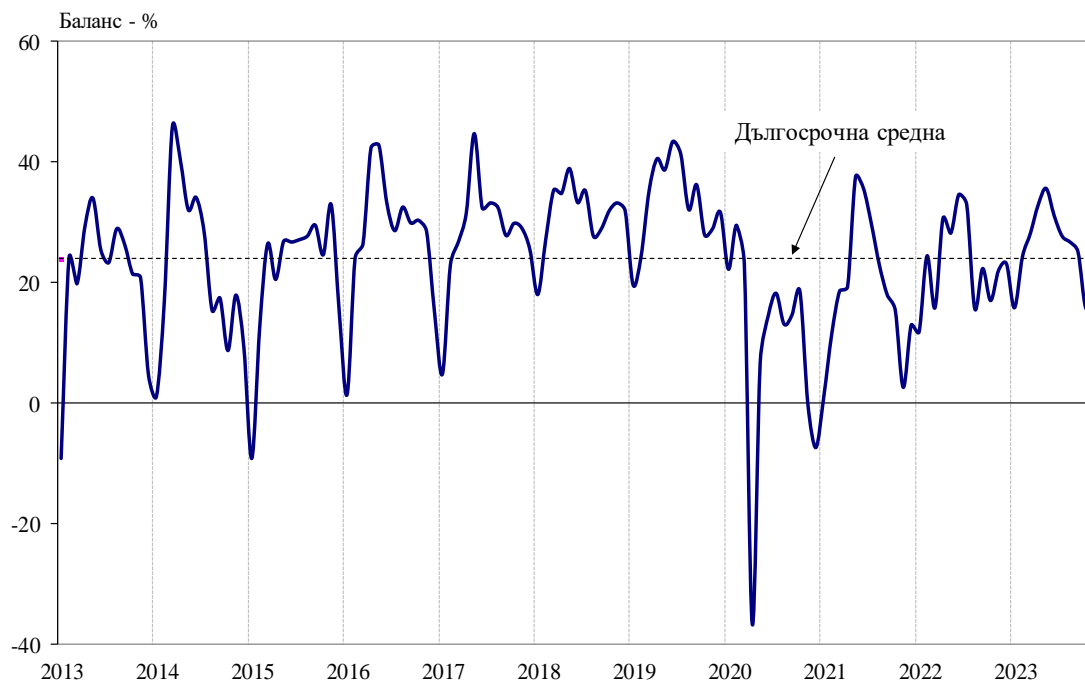

Фиг. 10. Бизнес климат в търговията на дребно

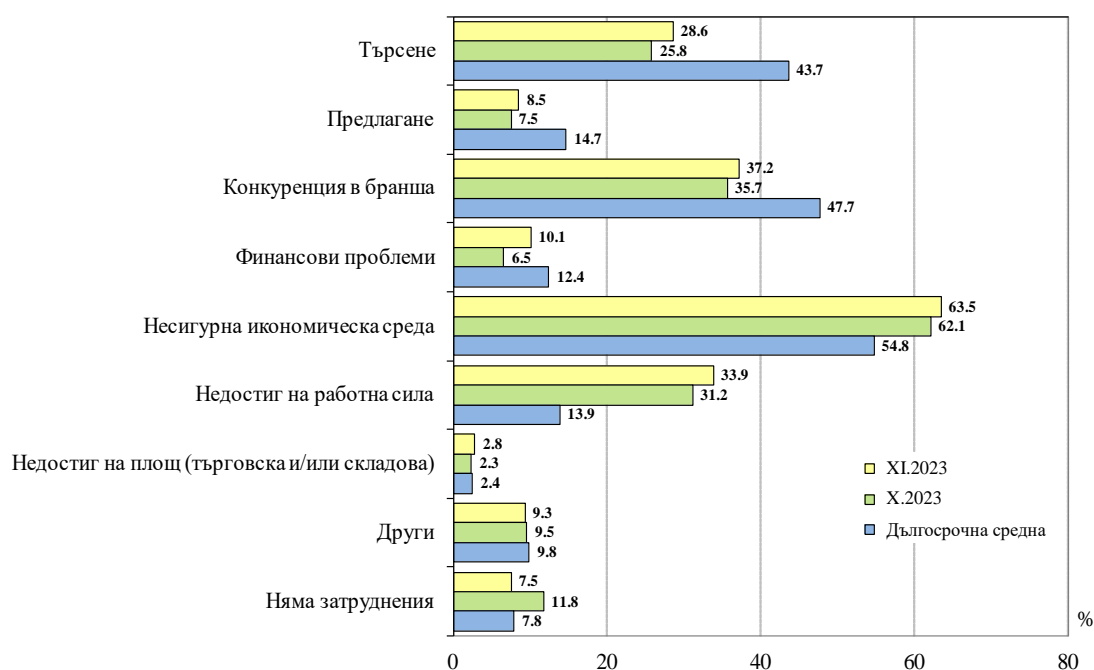

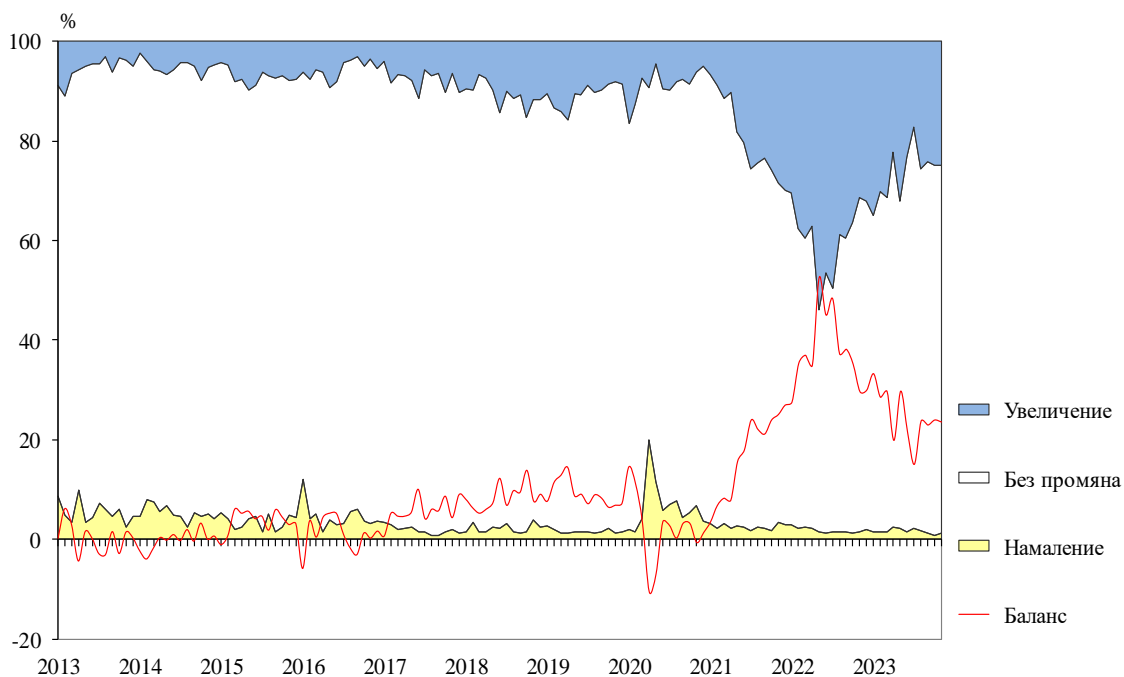
Фиг. 11. Очаквания за продажбите в търговията на дребно през следващите три месеца

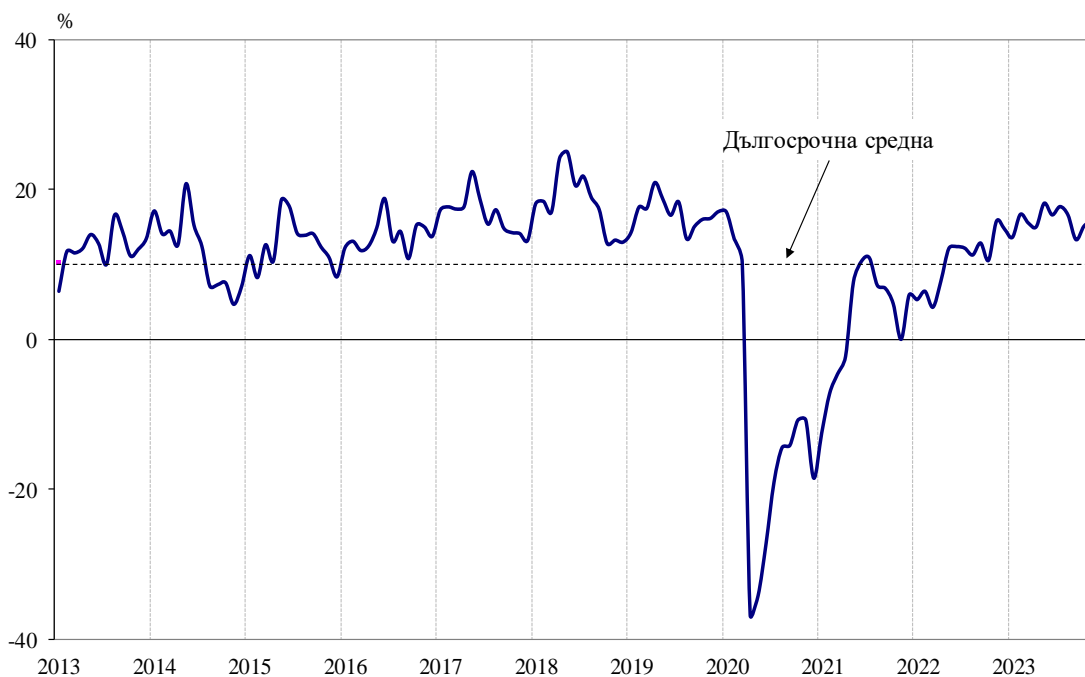
Фиг. 12. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията)

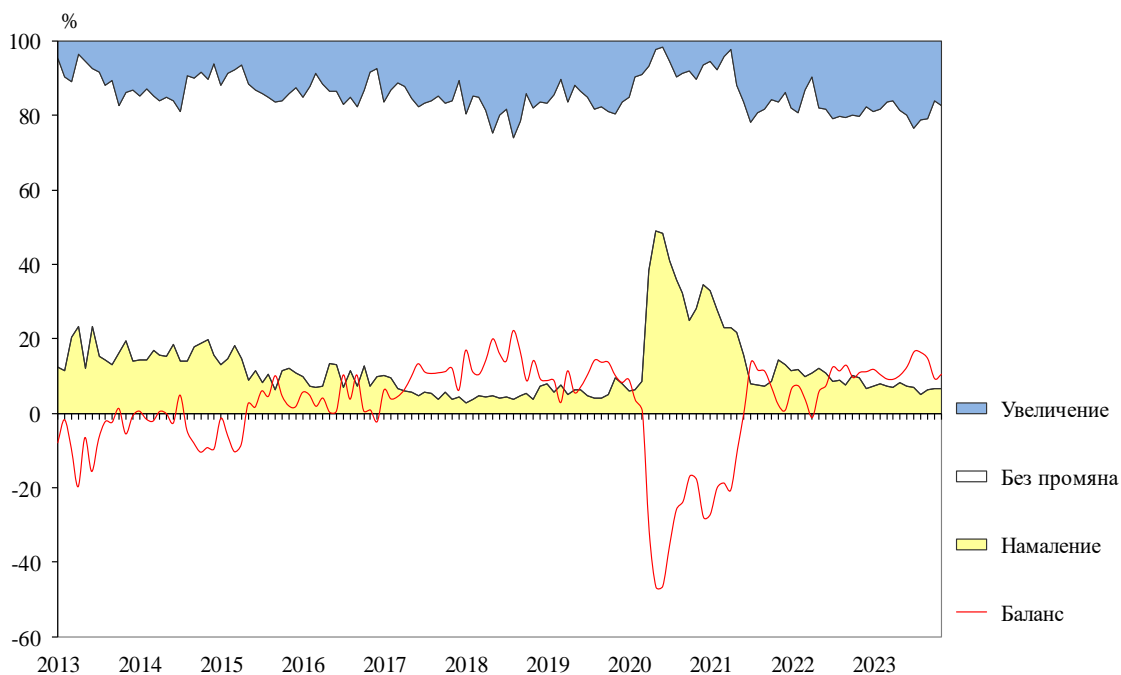
Фиг. 13. Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месеца

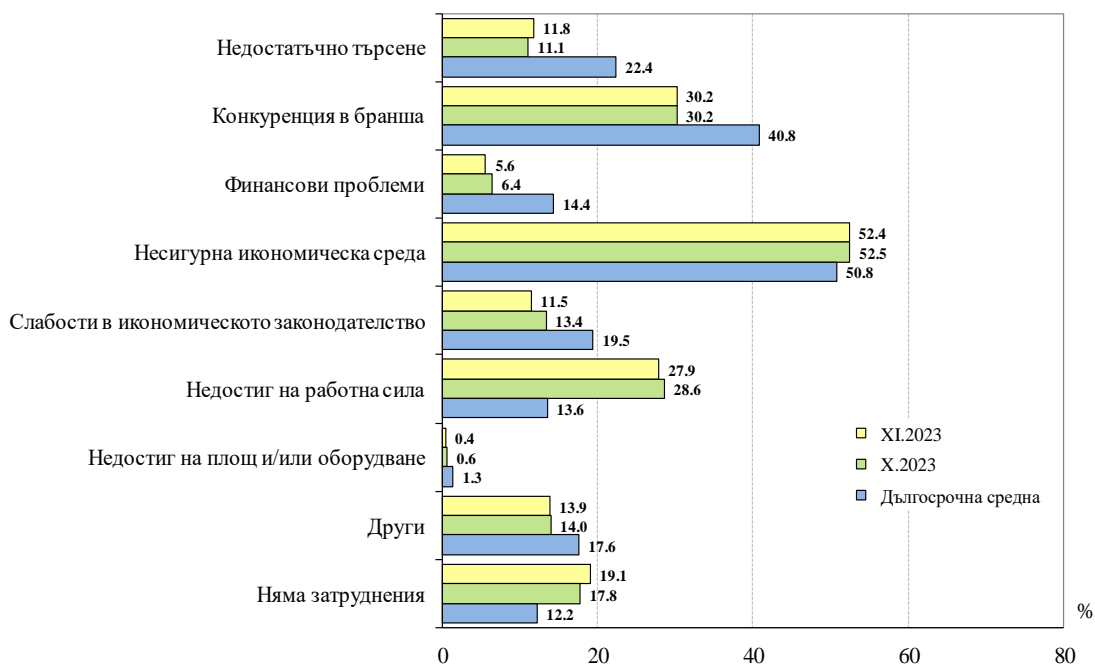
Фиг. 14. Бизнес климат в сектора на услугите

Фиг. 15. Търсене в сектора на услугите през последните три месеца

Фиг. 16. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите (Относителен дял от предприятията)

Фиг. 17. Очаквания за продажните цени в сектора на услугите през следващите три месеца

